

Sygn. akt. I C 762/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 kwietnia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Zamościu I Wydział Cywilny

w składzie :

Przewodniczący : SSO Elżbieta Koszel

Protokolant : sekr. sądowy Wioletta Michałkiewicz

po rozpoznaniu w dniu 3 kwietnia 2014 roku w Zamościu

na rozprawie

sprawy z powództwa A. C.

przeciwko Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w S.

o uchylenie uchwały

I. oddala powództwo;

II. zasądza od powoda A. C. na rzecz Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w S. kwotę 197,00 (sto dziewięćdziesiąt siedem) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu.

I C 762/13

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 5 sierpnia 2013r. A. C. wnosił, na podstawie art. 42 ust. 4 ustawy z dnia 16 września 1982r. Prawo spółdzielcze, o uchylenie uchwały Walnego Zgromadzenia Członków Spółdzielni Mieszkaniowej z dnia 27 czerwca 2013r. w przedmiocie niedopuszczenia go do kandydowania na członka Rady Nadzorczej Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w S. oraz zasądzenie od pozwanej na jego rzecz kosztów procesu.

Pismem procesowym z dnia 15 października 2013r. powód wnosił nadto o uchylenie uchwały Walnego Zgromadzenia Członków Spółdzielni Mieszkaniowej nr (...) z dnia 27 czerwca 2013r. w sprawie wyboru Członków Rady Nadzorczej na nową 3 – letnią kadencję (pismo procesowe powoda – k. 28 – 31, stanowisko powoda wyrażone na rozprawie – k. 34, opłata od rozszerzonego powództwa – k. 36, pismo procesowe powoda z dnia 25 października 2013r. – k. 52 – 53).

W dniu 25 października 2013r. pełnomocnik powoda „zmodyfikował powództwo” wnosząc o uchylenie uchwały z dnia 27 czerwca 2013r. nr (...) w sprawie wyboru Członków Rady Nadzorczej na nową 3 – letnią kadencję (pismo procesowe – k. 48 – 49). Takie stanowisko było podtrzymywane do zamknięcia rozprawy (k. 209, 210 – 02:06:07).

Pozwana Spółdzielnia Mieszkaniowa (...) w S. wносиła o oddalenie powództwa (k. 20 – 21, 209, 210 – 02:13:44).

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje.

W dniu 27 czerwca 2013r. odbyło się Walne Zgromadzenie Członków Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w S.. Porządkiem obrad Walnego Zgromadzenia były objęte m.in. wybory Członków Rady Nadzorczej Spółdzielni na kadencję w latach 2013 – 2016 oraz podjęcie uchwały w tej sprawie (zawiadomienie o zwołaniu Walnego Zgromadzenia zawierające

proponowany porządek obrad – k. 6). W trakcie tej części Walnego Zgromadzenia, która dotyczyła wyboru Członków Rady Nadzorczej zgłoszono kandydatury 17 członków spółdzielni, w tym powoda A. C.. Kandydaci wyrazili zgodę na kandydowanie w wyborach i złożyli oświadczenia stosowne do wymogów § 88 ust. 6 pkt 9 statutu Spółdzielni (protokół z czynności komisji wyborczej – k. 164 – 166). Z uwagi na to, że wszyscy członkowie pozwanej Spółdzielni znają się od wielu lat (byli lub są pracownikami Cukrowni) nie było szczegółowej prezentacji własnej osoby przez kandydatów i nikt z obecnych nie żądał takiej prezentacji, ani nie zadawał pytań w tym przedmiocie (zeznania powoda A. C. – k. 208v., 210 – 01:32:01, zeznania świadków: T. Ć. – k. 173, 180 – 00:08:49, J. M. – k. 175v., 180 – 00:49:11). Kandydaci mieli możliwość poprawienia oświadczeń i powód skorzystał z tej możliwości (oświadczenie A. C. – k. 112, zeznania świadków: A. M. – k. 176v., 180 – 01:03:08, J. P. – k. 207v., 210 – 00:08:03, T. G. – k. 208, 210 – 00:45:27). Następnie Prezes Zarządu J. S. (1) ujawniła obecnym pozew złożony do Sądu przez Spółdzielnię przeciwko A. C., a radca prawny zaopiniowała, że powód nie może być zakwalifikowany jako kandydat w wyborach, gdyż pozostaje w sporze ze Spółdzielnią (zeznania Prezesa Zarządu J. S. (1) – k. 208v., 210 – 01:45:42, zeznania świadków: J. P. – k. 207v., 210 – 00:17:57, H. G. – k. 207v., 210 – 00:33:30, D. M. – k. 208, 210 – 01:01:18, T. Ć. – k. 174, 180 – 00:17:13, Z. K. – k. 174v. 180 – 00:22:51, J. M. – k. 176, 180 – 00:51:26, A. M. – k. 176v., 180 – 01:04:30).

Komisja wyborcza jednogłośnie zakwalifikowała jako kandydatów w wyborach do Rady Nadzorczej 16 zgłoszonych członków, natomiast nie zakwalifikowała powoda A. C. z tego względu, że w złożonym oświadczeniu podał, iż nie pozostaje w sporze sądowym ze Spółdzielnią Mieszkaniową (...) oraz oświadczył, że jest pełnomocnikiem Zarządu. Z informacji uzyskanej od Zarządu Spółdzielni oraz rady prawnego wynika, że istnieje spór sądowy między Spółdzielnią a kandydatem, jak również A. C. nie jest pełnomocnikiem Zarządu. Oświadczenie A. C. w dwóch punktach nie odpowiadało stanowi faktycznemu i prawnemu. Wobec tego nie spełniał on warunków do kandydowania do Rady Nadzorczej Spółdzielni. Sprawozdanie z czynności i ustaleń Komisji Wyborczej przedstawiła zebrany Przewodnicząca tej Komisji. Zebrani nie wnieśli uwag do decyzji Komisji w sprawie zakwalifikowania kandydatów w wyborach na członków Rady Nadzorczej (protokół z czynności Komisji Wyborczej – 165 – 166, protokół z Walnego Zgromadzenia – k. 76 - 81). Następnie zostały przygotowane karty wyborcze i nad prawidłowością przebiegu głosowania czuwała komisja mandatowo – skrutacyjna. Czynności podejmowane w czasie procedury głosowania na kandydatów do Rady Nadzorczej odzwierciedla protokół z Walnego Zgromadzenia (k. 71 – 83). Nikt z obecnych nie zgłaszał żadnych uwag, ani zastrzeżeń do sposobu przeprowadzenia głosowania. Na członków Rady Nadzorczej zostali wybrani ci kandydaci, którzy otrzymali największą ilość głosów. Zgodnie z uchwałą Nr (...) są to następujące osoby: K. Z., G. T., G. K., B. M., J. S. (2), M. J. (1) i M. J. (2) (uchwała Nr (...) – k. 82 – 83). Bezsprzecznie Walne Zgromadzenie nie podejmowało uchwały w przedmiocie niedopuszczenia A. C. do kandydowania na członka Rady Nadzorczej i uchwała taka w porządku prawnym pozwanej Spółdzielni nie istnieje (protokół z obrad Walnego Zgromadzenia Członków Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w S. z dnia 27 czerwca 2013r. – k. 60 – 89).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o dokumenty złożone do akt sprawy, które są wiarygodne, gdyż ich autentyczność nie budzi wątpliwości i nie była przez strony kwestionowana, a także na podstawie zeznań świadków i wyjaśnień stron w takim zakresie, gdzie pozostają one w zgodności z treścią dokumentów, wzajemnie uzupełniają się oraz dotyczą okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy.

Sąd nie dał wiary zeznaniom świadka T. Ć. w tym zakresie, gdzie podał, że powód parę razy zwracał się do komisji, żeby poprawić swoje oświadczenie, ale nie został do tego dopuszczony (k. 173v., 180 – 00:06:01). W dalszym toku zeznań tenże świadek nie był pewien, czy A. C. nie miał możliwości poprawienia oświadczenia (k. 174, 180 – 00:16:24). Zeznania świadka J. M. w tej części gdzie twierdzi, iż radca prawny powiedziała, że tylko raz się wypełnia oświadczenie, gdy zapytano czy C. może poprawić oświadczenie (k. 175v., 180 – 00:49:11), także nie zasługują na wiarę, gdyż są sprzeczne z wiarygodnymi zeznaniami świadków: A. M. (k. 176v., 180 – 01:03:08), J. P. (k. 207v., 210 – 00:08:03), T. G. (k. 208, 210 – 00:45:27). Dokument w postaci oświadczenia A. C. zawiera poprawkę w pkt 6 (k. 112).

Sąd Okręgowy dokonał następującej oceny prawnej.

Jako podstawę żądania pozwu A. C. wskazał przepis art. 42 ust. 4 ustawy Prawo spółdzielcze (tekst jedn. Dz. U. z 2003r., Nr 188, poz. 1848 ze zm., dalej - pr. spółdz.). Należy rozumieć, że intencją powoda było powołanie art. 42 § 4 pr. spółdz., gdyż przepis art. 42 ust. 4 pr. spółdz. w porządku prawnym nie istnieje.

Zgodnie z art. 42 § 4 pr. spółdz. każdy członek spółdzielni lub zarząd może wytoczyć powództwo o uchylenie uchwały. Powołany przepis nie zawiera przesłanek, na których jest oparte żądanie pozwu. Pełnomocnik powoda, w osobie adwokata, w piśmie procesowym złożonym dnia 24 października 2013r. ogólnie podniósł, że w ramach kontroli przeprowadzonej w trybie art. 42 § 2 i 3 pr. spółdz. badaniu podlega zarówno formalna, jak i merytoryczna zgodność uchwał walnego zgromadzenia z przepisami prawa i statutu. W piśmie tym, ani w dalszym toku procesu strona powodowa nie wskazała jakie przepisy bezwzględnie obowiązujące zostały naruszone przy podjęciu zaskarżonej uchwały (art. 42 § 2 pr. spółdz.), ani jakiego rodzaju sprzeczność w rozumieniu art. 42 § 3 pr. spółdz. zaistniała. Z argumentacji strony powodowej wynika jedynie, że odebrano powodowi bierne prawo wyborcze wynikające z treści przepisu art. 18 § 2 pr. spółdz., jak też konstytucyjne prawo do sądu – art. 45 ust. 1 Konstytucji R.P.

W tym kontekście należy mieć na względzie, że podejmowanie uchwał przez walne zgromadzenie członków spółdzielni mieszkaniowej zostało unormowane w art. 8³ ustawy z dnia 15 grudnia 2000r. o spółdzielniach mieszkaniowych w kształcie nadanym ustawą nowelizującą z dnia 14 czerwca 2007r. (Dz. U. Nr 122, poz. 1024, dalej – u.s.m.). W zakresie nieuregulowanym w ustawie o spółdzielniach mieszkaniowych stosuje się przepisy ustawy z dnia 16 września 1982r. – Prawo spółdzielcze (tekst jedn. Dz. U. z 2003r., Nr 188, poz. 1848 ze zm.). Przepis art. 8³ u.s.m., ani inne przepisy tej ustawy nie normują kwestii zaskarżenia uchwał walnego zgromadzenia członków spółdzielni do sądu, dlatego zaskarżenie uchwał tego organu spółdzielczego następuje w trybie art. 42 pr. spółdz.

Zgodnie z art. 42 § 6 pr. spółdz. powództwo o uchylenie uchwały walnego zgromadzenia powinno być wniesione przez członka obecnego na tym zgromadzeniu w terminie sześciu tygodni od dnia odbycia walnego zgromadzenia. Powód A. C. był obecny na walnym zgromadzeniu w dniu 27 czerwca 2013r. Termin do zaskarżenia przez niego uchwały Nr (...) w sprawie wyboru Członków Rady Nadzorczej upłynął z dniem 8 sierpnia 2013r. Żądanie uchylenia tej uchwały powód zgłosił w piśmie procesowym z dnia 15 października 2013r. (k. 30 – 31), a więc po upływie sześciotygodniowego terminu od jej podjęcia. W kwestii przekroczenia terminu do zaskarżenia uchwały Nr (...) nie jest istotna „modyfikacja” powództwa wyrażona przez pełnomocnika powoda w piśmie procesowym z dnia 24 października 2013r. Czynnością przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia roszczenia jest tylko taka czynność, która jest skierowana na dochodzenie konkretnego, tzn. oznaczonego w pozwie roszczenia (szerzej zob. S. Dmowski i in., Komentarz do kodeksu cywilnego, Księga I, Część ogólna, Warszawa 1998, s. 277). W pozwie skierowanym na drogę sądową w dniu 5 sierpnia 2013r. powód nie wnosił o uchylenie uchwały Nr(...) w sprawie wyboru Członków Rady Nadzorczej.

Sąd może nie uwzględnić upływu terminu, o którym mowa w art. 42 § 6 pr. spółdz. jeżeli utrzymanie uchwały walnego zgromadzenia w mocy wywołałoby dla członka szczególnie dotkliwe skutki, a opóźnienie w zaskarżeniu tej uchwały jest usprawiedliwione wyjątkowymi okolicznościami i nie jest nadmierne (art. 42 § 8 pr. spółdz.). Przesłanki z tego przepisu powinny zaistnieć kumulatywnie. Strona powodowa nie podjęła żadnej próby usprawiedliwienia uchybienia terminu do zaskarżenia uchwały Nr(...), ani nie twierdziła, że skutki utrzymania uchwały są dla A. C. szczególnie uciążliwe. Nadto w okolicznościach sprawy uchybienie jest nadmierne, gdyż powód przez wiele lat pełnił funkcję kierowniczą w Cukrowni w S. i można od niego wymagać dbałości w zachowaniu terminów ustawowych.

Wobec powyższego Sąd Okręgowy uznał, że powództwo o uchylenie uchwały Nr (...) w sprawie wyboru Członków Rady Nadzorczej zostało wniesione po terminie i z tej przyczyny podlega oddaleniu.

Tylko z ostrożności procesowej Sąd Okręgowy rozważa, iż nawet przy przyjęciu skuteczności modyfikacji powództwa przez pełnomocnika powoda w zakresie zachowania terminu do zaskarżenia uchwały Nr (...) powództwo o jej uchylenie nie byłoby zasadne.

Powód nie zgłosił w stosunku do uchwały Nr (...) żadnych zarzutów skutkujących jej bezwzględną nieważnością w rozumieniu art. 42 § 2 pr. spółdz. Sam art. 42 § 2 pr. spółdz. nie stanowi samodzielnej podstawy uprawniającej do stwierdzenia nieważności uchwały. Obowiązkiem powoda jest wskazanie jakie przepisy prawa narusza konkretna uchwała. Oznacza to, że aby z niego skorzystać należy wskazać konkretny przepis. Powód tego nie uczynił. Nie jest obowiązkiem Sądu meriti samodzielne poszukiwanie naruszonych przez zaskarżoną uchwałę przepisów. Nadto ustalenie nieważności uchwały następuje w trybie art. 189 k.p.c., a strona powodowa takiego żądania nie zgłosiła.

Przy przyjęciu, że podstawą zaskarżenia uchwały Nr (...) jest przepis art. 42 § 3 pr. spółdz. powód powinien udowodnić, że jest ona sprzeczna z postanowieniami statutu, bądź dobrymi obyczajami lub godząca w interesy spółdzielni albo mająca na celu pokrzywdzenie jej członka. Powód nie powołał się na żadną z tych przesłanek, nie wskazał żadnego postanowienia statutu, który został ewentualnie naruszony, a nawet nie wywodził, że jest pokrzywdzony i w jakim sensie.

Zarzuty natury formalnej, dotyczące w szczególności zgodności z ustawą lub statutem sposobu zwołania walnego zgromadzenia, sposobu obradowania i podejmowania uchwał, uzasadniają uchylene zaskarżonej uchwały tylko wtedy, gdy zarzucane uchybienie miało lub mogło mieć wpływ na treść naruszającej prawa członka i zaskarżonej przez niego uchwały (tak S.N. w wyroku z dnia 13 sierpnia 1965r., II PR 265/65). Podnoszone przez powoda trudności w dostępie do materiałów dotyczących walnego zgromadzenia przygotowanych przez Zarząd w pierwszym dniu terminu, w którym powinny być dostępne dla członków, nie mogą być uznane za takie uchybienie, skoro A. C. w następnych dniach zapoznał się z całością tych dokumentów (zeznania powoda – k. 208v., 210 – 01:018:01). Brak dokładnej prezentacji poszczególnych kandydatów na członków Rady Nadzorczej także nie miał wpływu na zaskarżoną uchwałę, skoro wszyscy członkowie w małej spółdzielni mieszkaniowej, do których należy pozwana, znają się i żaden z obecnych członków o taką prezentację nie wnosił (zeznania powoda – k. 208v., 210 – 01:32:01). Powód nie został zakwalifikowany przez komisję wyborczą Walnego Zgromadzenia jako kandydat w wyborach do Rady Nadzorczej ponieważ złożone przez niego oświadczenie nie odpowiadało w dwóch punktach stanowi faktycznemu i prawnemu. Nawet przyjmując, że w dniu 27 czerwca 2013r. A. C. jeszcze nie wiedział o pozwie skierowanym na drogę sądową przez pozwaną spółdzielnię w stosunku do niego, to bezspornie w oświadczeniu podał, że jest pełnomocnikiem Zarządu, nie podał też przez odpowiednie skreślenie czy pozostaje w związku małżeńskim, stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa w linii prostej i do drugiego stopnia w linii bocznej z członkiem Zarządu, pełnomocnikiem Zarządu lub pracownikiem pozwanej Spółdzielni (oświadczenie – k. 112). Tylko ten fakt dyskwalifikował go jako kandydata na członka Rady Nadzorczej w świetle § 106 ust. 5 statutu pozwanej Spółdzielni. Nawet przeprowadzenie głosowania w sposób niezgodny z postanowieniami statutu (czego strona powodowa nie udowodniła) mogłoby usprawiedliwiać uchylene podjętej uchwały tylko wówczas, gdyby wykazano, a co najmniej uprawdopodobniono w sposób przekonujący, że w razie zachowania procedury głosowania zgodnie ze statutem, jego wynik byłby inny w sensie korzystniejszym dla skarżącego, co w niniejszej sprawie nie nastąpiło. Powód przyznał, że w 2012r. kandydował w wyborach do Rady Nadzorczej i nie został wybrany (zeznania powoda – k. 208v., 210 – 01:35:29).

Podejmując zaskarżoną uchwałę Nr (...) Walne Zgromadzenie pozwanej nie naruszyło biernego prawa wyborczego A. C.. Pełnomocnik powoda tylko ogólnie podniósł naruszenie art. 18 § 2 pr. spółdz., podczas gdy przepis ten ma 6 punktów i każdy z nich dotyczy innych praw. Nie wskazano, który z tych punktów dotyczy prawa ewentualnie naruszonego i jaki wpływ miało to naruszenie na podjęcie zaskarżonej uchwały.

Zupełnie chybiony jest zarzut uniemożliwienia powodowi konstytucyjnego prawa do sądu – art. 45 ust. 1 Konstytucji R.P., gdyż powód wytaczając powództwo w niniejszej sprawie na drogę sądową realizuje prawo wynikające z tego przepisu.

Powództwo jako niezasadne również w powyższym kontekście podlega oddaleniu.

Orzeczenie o kosztach procesu ma podstawę prawną w art. 98 k.p.c. Powód - strona przegrywająca proces, obowiązany jest zwrócić pozwanej koszty niezbędne do celowej obrony. Na sumę kosztów procesu składają się: koszty pełnomocnictwa według stawki określonej w § 10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28

września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz poniesienia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (tekst jedn. Dz. U. z 2013r., poz. 490) w wysokości 180 zł i opłata od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł.

Z tych względów na mocy powołanych przepisów Sąd Okręgowy orzekł, jak w sentencji.